

Miasto Częstochowa

Raport Kredytowy

Tłumaczenie z języka angielskiego patrz strona 10

Ratingi

Międzynarodowy w walucie zagranicznej

Długoterminowy IDR BBB

Międzynarodowy w walucie krajowej

Długoterminowy IDR BBB

Perspektywa ratingów

Długoterminowego IDR w walucie zagranicznej Pozytywna

Długoterminowego IDR w walucie krajowej Pozytywna

Wybrane dane

Miasto Częstochowa

	31.12. 15r.	31.12. 14r.
Dochody operacyjne (mln zł)	1.016,2	971,6
Zadłużenie (mln zł)	452,4	441,4
Nadwyżka operacyjna /Dochody operacyjne (%)	8,46	8,04
Obsługa długu/Dochody bieżące (%)	3,80	3,48
Dług/Nadwyżka bieżąca (lata)	5,9	6,5
Nadwyżka operacyjna/Odsetki zapłacone (x)	8,3	6,6
Wydatki majątkowe/Wydatki ogółem (%)	14,69	14,95
Nadwyżka(deficyt) przed obsługą długu/Dochody ogółem (bez nowego zadłużenia) (%)	0,16	-1,29
Nadwyżka bieżąca/Wydatki majątkowe (%)	46,04	41,66

Główne czynniki ratingu

Potwierdzenie ratingów: Fitch Ratings potwierdził ratingi Częstochowy z perspektywą pozytywną w październiku 2016r. Potwierdzenie ratingów odzwierciedla opinię Fitch, że zadłużenie Częstochowy pozostanie na umiarkowanym poziomie i z korzystną strukturą, a wysoka płynność i ostrożne zarządzanie będą utrzymane. Ratingi biorą również pod uwagę ryzyko pośrednie związane ze szpitalem miejskim, który może wymagać dalszego wsparcia z budżetu Miasta.

Pozytywna perspektywa ratingów odzwierciedla pogląd Fitch, że wskaźniki zadłużenia Częstochowy w średnim okresie mogą być lepsze niż te u podmiotów z grupy porównawczej z ratingiem "BBB".

Dobre wyniki operacyjne: Zgodnie z podstawowym wariantem prognoz Fitch zakłada, że w latach 2016-2018 wyniki operacyjne Częstochowy pozostaną dobre, z nadwyżką operacyjną wynoszącą 80-90 mln zł rocznie, czyli 8% dochodów operacyjnych (w latach 2010-2015 średnio 66 mln zł i 7,4%). Powyższa prognoza jest oparta na założeniu, że Władze Miasta będą w dalszym ciągu skutecznie kontrolowały wzrost wydatków operacyjnych, a dochody z podatków będą rosły, w związku ze spodziewanym wzrostem gospodarki Polski.

Dobre Zarządzanie: Zdaniem Fitch dotychczasowe działania Władz Miasta są czynnikiem wspierającym rating i spodziewamy się, że będą one kontynuowane. Władze Miasta aktywnie działają na rzecz tworzenia dobrych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestorów. Dobre zarządzanie finansowe w Mieście powinno zapewnić bezpieczne wyniki na poziomie operacyjnym, pomimo utrzymującej się presji po stronie wydatków operacyjnych.

Rozpoczęcie inwestycji: Fitch prognozuje, że wydatki majątkowe Częstochowy w latach 2016-2018 mogą wynieść łącznie 600 mln zł – średnio 15% wydatków ogółem. Będzie to poziom zbliżony do średniej z lat 2010-2015, gdyż Miasto dopiero rozpoczyna realizację inwestycji w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Jednak Fitch spodziewa się, że Częstochowa, podobnie jak w latach ubiegłych, sfinansuje większość wydatków majątkowych z nadwyżki bieżącej oraz bezzwrotnych dotacji na inwestycje dostępnych dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) w Polsce, co ograniczy zapotrzebowanie Częstochowy na finansowanie długiem.

Umiarkowane zadłużenie: Zadłużenie Częstochowy jest umiarkowane, a zapotrzebowanie na nowy dług jest mniejsze w porównaniu do innych miast z grupy porównawczej. W średnim okresie Fitch zakłada dalsze ograniczenie zadłużenia Miasta w relacji do dochodów bieżących oraz jego stabilizację na poziomie około 40% (51% w 2012r. i 42% spodziewane na koniec 2016 r.). Fitch prognozuje również, że w latach 2016-2018 obsługa zadłużenia (kapitał i odsetki) wyniesie 60% nadwyżki operacyjnej, natomiast wskaźnik zadłużenia do nadwyżki bieżącej może utrzymywać się na poziomie 6 - 7 lat, znacznie poniżej ostatecznego okresu spłaty długu wynoszącego 15 lat.

Rozwijająca się gospodarka lokalna: Fitch zakłada, że w latach 2016-2018 dochody podatkowe Miasta będą rosły, czemu powinien sprzyjać prognozowany wzrost gospodarczy (3,2% rocznie). Lokalna baza podatkowa jest dobrze zdywersyfikowana, chociaż jest słabsza niż w miastach będących stolicami województw. Położenie dwóch specjalnych stref ekonomicznych w obrębie Miasta jest czynnikiem wspierającym rozwój gospodarki lokalnej.

Czynniki zmiany ratingu

Bezpieczne wskaźniki zadłużenia: Ratingi mogą zostać podniesione, jeśli umiarkowanemu zadłużeniu Miasta będą towarzyszyły dobre wyniki operacyjne, w rezultacie czego wskaźnik długu do nadwyżki bieżącej będzie w sposób trwały utrzymywał się na poziomie sześciu lat.

Raporty IPF

Institutional Framework for Polish Subnationals (marzec 2014)

Interpreting the Financial Ratios in Local and Regional Government Rating Reports (październik 2015)

Fitch: Income Tax Ruling, Pledge Could Hit Polish Local Govts (listopad 2015)

Polish LRGs Debt Dashboard (grudzień 2015)

Analitcy

Maurycy Michalski
+48 22 330 67 01
maurycy.michalski@fitchratings.com

Magdalena Mikolajczak
+48 22 338 62 85
magdalena.mikolajczak@fitchratings.com

Historia Ratingu

Data	Długoterminowego IDR	
	w walucie zagranicznej	w walucie krajowej
28.10.16	BBB	BBB
29.04.16	BBB	BBB
06.11.15	BBB	BBB
08.05.15	BBB	BBB
07.11.14	BBB	BBB
16.05.14	BBB	BBB
13.12.13	BBB	BBB
19.11.13	BBB	BBB
20.11.12	BBB	BBB
22.11.11	BBB	BBB
26.11.10	BBB	BBB
02.11.09	BBB	BBB
28.11.08	BBB	BBB
30.10.07	BBB	BBB
02.11.06	BBB	BBB
12.10.05	BBB-	BBB-
19.10.04	BBB-	BBB-

Struktura zadłużenia bezpośredniego

	(mln zł)	(%)
na 31.12.2015r.		
Kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych (EBI)	409,6	90,6
Pozostałe kredyty bankowe	42,7	9,4
Łącznie	452,4	100,0

Na 31.08.2016r.		
Kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych (EBI)	399,6	92,2
Pozostałe kredyty bankowe	33,6	7,8
Łącznie	433,2	100,0

Źródło: Fitch obliczenia własne na podstawie danych Miasta

Metodyki

International Local and Regional Governments Rating Criteria – Outside the United States (kwiecień 2016)

Czynniki ratingu

Podsumowanie: Mocne i Słabe Strony

	Otoczenie prawne	Zadłużenie i inne zobowiązania	Gospodarka	Finanse	Zarządzanie i administracja
Status	Neutralny	Mocny	Neutralny	Neutralny	Mocny
Trend	Stabilny	Stabilny	Pozytywny	Pozytywny	Stabilny

Źródło: Fitch

Mocne strony

- Dobre wyniki operacyjne, dzięki dobremu zarządzaniu finansowemu i strategicznemu
- Stabilne wyniki operacyjne, stabilne zadłużenie
- Umiarkowane zadłużenie, mniejsze zapotrzebowanie na dług niż w grupie porównawczej dla Miasta

Słabe strony

- Utrzymująca się presja na wydatki operacyjne, głównie w sektorze oświaty i pomocy społecznej, ale także w związku z utrzymywaniem nowej infrastruktury
- Sytuacja sektora ochrony zdrowia, chociaż pod kontrolą, może wymagać wsparcia ze strony Miasta

Otoczenie prawne

Otoczenie instytucjonalno-prawne sektora samorządowego w Polsce pozostaje względnie stabilne. Jednostkami samorządu terytorialnego (JST) są gminy, powiaty i województwa, przy czym miasta na prawach powiatu wykonują zadania zarówno gminy, jak i powiatu. Działalność JST jest nadzorowana oraz weryfikowana przez administrację rządową. Finanse jednostek samorządowych są jawne. JST są zobowiązane do publikowania na swoich stronach internetowych uchwał budżetowych, półrocznych i rocznych sprawozdań z wykonania budżetu oraz wieloletnich prognoz finansowych. Sprawozdawczość budżetowa JST dotycząca zrealizowanych dochodów i wydatków prowadzona jest metodą kasową.

Źródła dochodów wszystkich szczebli JST są określone przez prawo, co ogranicza uznaniowość strony rządowej. Ponadto istnieje jasno określony mechanizm mający na celu wyrównywanie poziomu dochodów poszczególnych JST. Postępująca stopniowa decentralizacja zadań nie pozostaje bez wpływu na budżety JST. Środki przyznawane na realizację nowych zadań prowadzą do zwiększenia budżetów JST, ale równocześnie przyczyniają się do zmniejszenia ich elastyczności finansowej. Otrzymywane środki często są bowiem niewystarczające na realizację przekazywanych zadań. JST co do zasady nie mogą uchwalić budżetu z deficytem na poziomie operacyjnym. Nie mają jednak ograniczeń dotyczących deficytów na poziomie inwestycyjnym.

Wolne środki JST mogą lokować na rachunkach w bankach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w skarbowych papierach wartościowych oraz w obligacjach emitowanych przez inne JST. JST mogą zaciągać krótkoterminowe zadłużenie na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetowego w ciągu roku, które muszą spłacić najpóźniej na koniec roku, w którym było zaciągnięte.

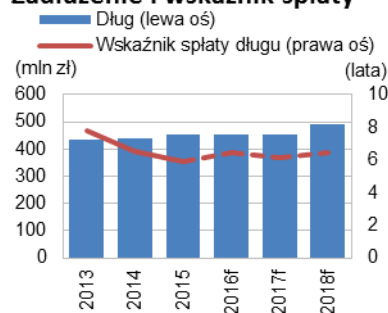
Od 2014r. każda JST musi spełnić „indywidualny” wskaźnik zadłużenia, który jest obliczany dla każdej z nich z osobna. Planowana w budżecie relacja obsługi zadłużenia do dochodów ogółem nie będzie mogła przekraczać średniej z ostatnich trzech lat relacji nadwyżki bieżącej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem. Zdaniem Fitch regulacje te powinny sprzyjać poprawie wyników operacyjnych JST.

Jednostki samorządu terytorialnego nie mogą ogłosić upadłości. W przypadku problemów finansowych mogą wystąpić o przyznanie pożyczki z budżetu państwa, po wcześniejszym wdrożeniu postępowania naprawczego. Nie można jednak wykluczyć sytuacji, że JST nie będą w stanie wywiązywać się terminowo ze swoich zobowiązań finansowych.

Zadłużenie i inne zobowiązania długoterminowe

Nie spodziewamy się, aby Miasto rozpoczęło ponosić znaczące kwoty wydatków inwestycyjnych w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 przed końcem 2017r. W związku z powyższym w średnim okresie Fitch zakłada dalsze ograniczenie zadłużenia Miasta w relacji do

Zadłużenie i wskaźnik spłaty

f: prognozy Fitch

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

dochodów bieżących oraz jego stabilizację na poziomie około 40% (42% spodziewane na koniec 2016 r.). Fitch prognozuje również, że w latach 2016-2018 obsługa zadłużenia (kapitał i odsetki) wyniesie 60% nadwyżki operacyjnej, natomiast wskaźnik zadłużenia do nadwyżki bieżącej może utrzymywać się na poziomie 6-7 lat, znacznie poniżej ostatecznego okresu spłaty długu wynoszącego 15 lat.

Na koniec 2015r. zadłużenie bezpośrednie Miasta wzrosło tylko o 2,5% do 452 mln zł i stanowiło 44,5% dochodów bieżących (421 mln zł na koniec 2012r. lub 51% dochodów bieżących). Wskaźniki zadłużenia utrzymały się na dobrym poziomie, a obsługa zadłużenia wyniosła około 45% nadwyżki operacyjnej. Wskaźnik spłaty zadłużenia poprawił się do 5,9 lat w porównaniu do 8,7 lat w 2012r.

Polityka zadłużania i struktura długu

Fitch pozytywnie ocenia politykę zadłużania Częstochowy. Struktura długu nie generuje dużej presji na budżet Miasta, ponieważ 90% stanowią kredyty zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym (EBI). Kredyty te charakteryzują się niskim oprocentowaniem i długimi okresami spłaty, do 15 lat, co ogranicza presję budżetu związaną ze spłatą długu.

Na koniec sierpnia 2016r. całe zadłużenie bezpośrednie Miasta było oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, co naraża Miasto na ryzyko stopy procentowej. JST w Polsce nie mogą korzystać z instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej czy walutowego, jednak ostrożne planowanie wydatków na obsługę zadłużenia sprawia, że miasto jest w dobrej sytuacji w przypadku niekorzystnych zmian warunków rynkowych. Ponadto, wysoka płynność również pozwala częściowo ograniczyć ryzyko związane ze wzrostem stóp procentowych.

Utrzymująca się dobra płynność

Zdaniem Fitch, sposób zarządzania płynnością przez Miasto stanowi pozytywny czynnik ratingu. W latach 2015-2016 płynność Częstochowy była mocna. Stan środków na rachunkach Miasta wynosił średnio 61 mln zł w 2015r. i 77 mln zł w pierwszych 8 miesiącach 2016r. W przypadku problemów z płynnością Miasto może skorzystać z nisko oprocentowanego kredytu w rachunku bieżącym do wysokości 35 mln zł. Jednakże w ciągu ostatnich 3 lat nie było potrzeby sięgania po te środki. Dzięki wysokiemu poziomowi płynności Miasto może odłożyć w czasie zaciąganie nowego długu.

Zobowiązania Pośrednie

Zobowiązania pośrednie Częstochowy dotyczą długoterminowego zadłużenia spółek miejskich oraz jednostek sektora ochrony zdrowia, które są częściowo poręczone przez Miasto. Zdaniem Fitch, związane z tym ryzyko jest niskie w porównaniu z innymi miastami z grupy porównawczej, gdyż sektor spółek miejskich w Częstochowie jest niewielki. Spółki miejskie finalizują swoje inwestycje, głównie projekty współfinansowane ze środków unijnych. Ich zadłużenie powinno spadać od 2016 roku, zgodnie z harmonogramem spłat. Większość spółek jest samowystarczalna finansowo i spłaca zadłużenie z taryf otrzymywanych od użytkowników końcowych lub z czynszów płaconych przez lokatorów w ramach budownictwa społecznego.

Większość ryzyka pośredniego dla budżetu generuje szpital miejski. Usługi medyczne są finansowane w ramach NFZ na podstawie rocznych kontraktów, jednak środki w ramach kontraktu często nie są wystarczające do pełnego pokrycia usług medycznych wykonanych w danym roku. JST są zobowiązane do pokrywania ujemnego wyniku finansowego generowanego przez publiczne

Wybrane dane finansowe spółek z udziałem Miasta

(mln zł)	2015		Zysk/ Strata netto	Zadłużenie długoterminowe		
	Udział Miasta (%)	Kapitał własny		Aktywa ogółem	2015	2014
Spółka						
WARTA S.A.	100	58,8	122,3	1,6	12,6	8,8
CzPK sp. z o.o.	100	49,4	102,4	2,2	20,4	18,7
MPK sp. z o.o.	100	46,9	190,9	1,4	3,7	1,8
ZGM TBS sp. z o.o.	100	18,2	84,4	0,1	37,2	35,7
ARR S.A.	100	9,7	32,9	-0,2	0,1	0,0
Hala Sportowa Częstochowa sp. z o.o.	100	0,1	0,5	-0,1	0,0	0,0
Częstochowskie Centrum Zdrowia sp. z o.o.	100	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Razem					74,0	65,0

Źródło: Miasto Częstochowa

zakłady opieki zdrowotnej, których są właścicielami. Od 2013r. Zarząd szpitala miejskiego wdraża program naprawczy, ale jego efekty wydają się niewystarczające. Zdaniem Fitch szpital może potrzebować dalszego wsparcia ze strony Miasta w postaci pokrywania ujemnego wyniku finansowego, poręczeń lub pożyczek w średnim okresie. Jednak, rozmiary potencjalnego wsparcia będą ograniczone i raczej nie przekroczą 0,5% dochodów operacyjnych Miasta.

Gospodarka

Fitch prognozuje, że wzrost PKB Polski wyniesie średnio 3,2% w latach 2016-2018. Oznacza to, że tempo wzrostu PKB będzie szybsze niż to w latach 2012-2015 (2,5% rocznie). Szybsze tempo wzrostu gospodarki krajowej powinno wesprzeć rozwój bazy podatkowej Częstochowy. Ponadto, modernizacja lokalnej infrastruktury zwiększa atrakcyjność inwestycyjną Miasta, co sprzyjać będzie dalszemu rozwojowi gospodarki lokalnej i może przyczynić się do wzrostu dochodów Miasta z tytułu podatków.

Liczącą około 228,2 tys. mieszkańców Częstochowa jest drugim, po Katowicach (A-/perspektywa stabilna), największym miastem w województwie śląskim. Lokalna baza podatkowa jest dobrze zdywersyfikowana, chociaż jest słabsza niż w miastach będących stolicami województw. Mimo, że PKB na mieszkańca podregionu częstochowskiego, jest niższy od średniej krajowej (84,7%) to wskaźniki dla Częstochowy powinny być wyższe, zbliżone do średniej krajowej, ponieważ Miasto jest najsilniejszym ośrodkiem gospodarczym w podregionie (PKB dla Miasta nie jest publikowany).

Stopa bezrobocia w Częstochowie (6,8% na koniec sierpnia 2016r.) była niższa niż w podregionie (8,7%) i od średniej krajowej (8,5%). Liczba podmiotów gospodarczych w Mieście rosła od 2011r. i na koniec roku 2015r. wyniosła 26.744. Liczba podmiotów gospodarczych na 10.000 mieszkańców (1.172 w 2015 r.) była wyższa od średniej krajowej wynoszącej 1.089, ale niższa niż średnia dla miast na prawach powiatu (1,232).

W Mieście działają dwie Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE) wpierające rozwój lokalnej gospodarki. W 2014r. SSE zostały powiększone o kolejne tereny, około 30% obszaru SSE jest już zajęte, a Miasto podpisało kolejne listy intencyjne, ponieważ podjęciem działalności w SSE jest zainteresowanych kilku inwestorów.

Przemysł odgrywa ważną rolę w gospodarce Częstochowy. W 2014r. sektor przemysłowy i budowlany wygenerowały ponad 39% Wartości Dodanej Brutto (WDB) i zatrudniały 33% ogółu pracujących (Polska: odpowiednio 34% i 26%). Do najważniejszych sektorów przemysłowych należą: przemysł metalurgiczny, samochodowy, produkcja szkła płaskiego, tekstylny, chemiczny, budowlany i przetwórstwo żywności. Sektor usług rozwija się i w 2014r. wytworzył około 58% WDB dając zatrudnienie 52% ogółu pracujących (Polska: odpowiednio 63% i 57%).

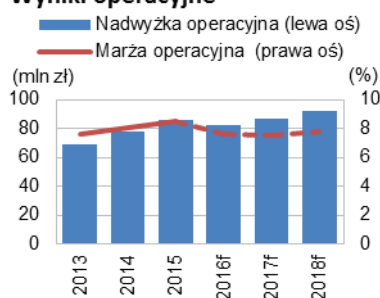
Finanse

Zgodnie z podstawowym wariantem prognoz Fitch zakłada, że w latach 2016-2018 wyniki operacyjne Częstochowy pozostaną dobre, z nadwyżką operacyjną wynoszącą 80-90 mln zł rocznie, czyli około 8% dochodów operacyjnych (w latach 2010-2015 średnio 66 mln zł i 7,4%). Powyższa prognoza jest oparta na założeniu, że Władze Miasta będą w dalszym ciągu prowadzić ostrożną politykę budżetową oraz skutecznie kontrolować wzrost wydatków operacyjnych, a dochody z podatków dochodowych i lokalnych będą rosły, w związku z rozwijającą się bazą podatkową Miasta. Fitch spodziewa się, że w 2016r. drugi rok z rzędu wyniki budżetowe Miasta będą zbliżone do zbilansowanych, natomiast począwszy od 2017r. Częstochowa może wykazywać niewielkie deficyty budżetowe (około 2%-3% dochodów ogółem) w związku z realizacją inwestycji.

W dniu 1 kwietnia 2016 roku uruchomiono rządowy program „Rodzina 500+”. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane z budżetu państwa poprzez dotacje. JST w Polsce będą wypłacać 500 zł na drugie i każde kolejne dziecko miesięcznie. Dotacja poza świadczeniem obejmuje także środki na pokrycie kosztów realizacji tego zadania. Przepływ środków z budżetu państwa powiększy dochody i wydatki operacyjne budżetu JST, dlatego będzie neutralny dla nadwyżki operacyjnej. Jednak porównywalność wskaźników, takich jak marża operacyjna i bieżąca, jak również relacja długu do dochodów bieżących, między rokiem 2016 i 2015 będzie ograniczona. W przypadku Częstochowy, szacunki Miasta przewidują przepływ transferów bieżących w wysokości 79 mln zł w 2016r. (za dziewięć miesięcy) i około 119 mln w 2017r.

Dodatkowym czynnikiem ograniczającym porównywalność danych pomiędzy 2015 i 2016 rokiem jest reklasyfikacja wypłat odszkodowań za utracone prawo własności nieruchomości przejętej pod

Wyniki operacyjne

f: prognozy Fitch

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Struktura wydatków operacyjnych w 2015r.

	(mln zł)	Struktura (%)
Oświata	390,1	41,9
Pomoc społeczna	163,9	17,6
Gospodarka mieszkaniowa	88,2	9,5
Transport i łączność	82,3	8,8
Administracja publiczna	62,7	6,7
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	58,7	6,3
Kultura	27,9	3,0
Bezpieczeństwo publiczne	24,4	2,6
Ochrona zdrowia	17,9	1,9
Pozostałe	14,1	1,5
Razem	930,2	100,0

Źródło: Fitch na podstawie budżetów Miasta

inwestycje celu publicznego. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów począwszy od 2016 roku odszkodowania te będą traktowane jako element budżetu kapitałowego, a nie operacyjnego. W przypadku gdy jednocześnie płatnikiem oraz beneficjentem jest budżet lokalny jest to operacja nie kasowa, która powiększa dochody oraz wydatki budżetu. W przypadku Częstochowy przedmiotowe odszkodowania kształtowały się na poziomie 4,4 mln zł w 2014r. i 30 mln zł w 2015r.

Dochody operacyjne

Fitch prognozuje, że dochody operacyjne Częstochowy w latach 2016-2018 będą rosły w tempie 4%-5% licząc skumulowanym rocznym wskaźnikiem wzrostu (CAGR – ang. compound annual growth rate). Wzrost ten będzie związany ze wzrostem gospodarczym, malejącym bezrobociem oraz w dalszym ciągu rozwijającą się bazą podatkową.

Największym źródłem dochodów pozostaną transfery bieżące (40%-45%), których wzrost od 2016r. może być dodatkowo wspierany przez dotacje z perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Poza subwencją oświatową (62% transferów bieżących w 2015r.), około 28% transferów bieżących pochodzi z dotacji celowych przeznaczonych na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej takich jak świadczenia rodzinne i zasiłki socjalne lub na współfinansowanie niektórych zadań własnych Miasta, głównie z obszaru opieki społecznej.

Podatki dochodowe od osób fizycznych i prawnych (PIT i CIT) pozostaną drugim największym źródłem dochodów operacyjnych Miasta i będą stanowiły 25% dochodów operacyjnych ogółem (jeden z niższych udziałów wśród miast na prawach powiatu). Fitch prognozuje, że dochody z PIT i CIT będą rosły około 3%-4% CAGR w latach 2016-2018, będzie to porównywalne do średniego tempa wzrostu w latach 2011-2015. Dochody z podatku od nieruchomości w latach 2016-2018 będą rosły o 3% CAGR w wyniku rozwoju bazy podatkowej. Chociaż, polityka podatkowa Miasta opiera się na utrzymywaniu stawek podatków i opłat lokalnych na poziomie zbliżonym do limitów ustalanych przez Ministerstwo Finansów, Władze Częstochowy przyznają ulgi podatkowe inwestorom, którzy tworzą nowe miejsca pracy.

Utrzymująca się presja na wzrost wydatków operacyjnych

Fitch uważa, że w latach 2016-2018 Częstochowa będzie utrzymywać tempo wzrostu wydatków operacyjnych na poziomie zbliżonym do wzrostu dochodów operacyjnych, co pozwoli Miastu spełnić wymogi indywidualnego wskaźnika zadłużenia, jak również finansować nowe inwestycje w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020. Władzom Miasta w latach 2010-2015 udało się utrzymać wzrost wydatków operacyjnych poniżej wzrostu dochodów operacyjnych, pomimo silnej presji na wzrost wydatków operacyjnych, której poddawane są wszystkie JST w Polsce (patrz: *Władze lokalne* sekcja poniżej).

Oświata – najbardziej kosztowne zadanie Miasta

Wydatki na oświatę, podobnie jak w innych miastach w Polsce, pozostaną największym elementem wydatków operacyjnych Częstochowy w średnim okresie. Ich udział w wydatkach operacyjnych ogółem będzie wynosił 40%-42% (powyżej średniej dla miast na prawach powiatu – 37%). Subwencja oświatowa oraz pozostałe dochody operacyjne generowane w sektorze oświaty nie pokrywają wszystkich wydatków operacyjnych tego działu. Pozostałą część (około 24% w 2015r.) Częstochowa musi finansować ze środków własnych, co powoduje presję na budżet Miasta.

Największą presję na wzrost wydatków operacyjnych w tym dziale powoduje konieczność wyrównywania w górę wynagrodzeń nauczycieli do średniej (wymóg ustawowy) oraz rosnące zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną, która w wymiarze pięciu godzin jest bezpłatna i nie jest finansowana z budżetu państwa, gdyż jest zadaniem własnym JST. Dodatkowa presja na budżet Miasta może pochodzić z ostatnio zapowiedzianych zmian prawnych w systemie edukacji w Polsce (powrót do ośmioklasowych szkół podstawowych oraz likwidacja szkół gimnazjalnych). Jednakże, wpływ zapowiedzianych zmian na finanse Miasta na chwilę obecną są niejasne, gdyż strona rządowa nie zaprezentowała szczegółów reformy.

Dochody i wydatki majątkowe

Rozpoczęcie nowych inwestycji

Obecnie Miasto rozpoczyna nowe projekty inwestycyjne w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, w związku z czym w latach 2016-2018 wydatki majątkowe Częstochowy mogą wynieść łącznie 600 mln zł (średnio 15% wydatków budżetowych ogółem). Będzie to poziom zbliżony do tego z lat 2012-2015. Miasto może się ubiegać o 85% dofinansowania inwestycji ze

Dochody operacyjne

(mln zł)	2014	2015	2016 ab
PIT i CIT	232,8	254,8	262,1
Podatek od nieruchomości	130,7	124,0	123,4
Podatek od czynności cywilno-prawnych	8,2	9,6	9,1
Pozostałe podatki i opłaty lokalne	77,4	73,1	67,5
Transfery bieżące	437,4	430,9	418,2
Pozostałe dochody oper.	85,9	124,3	69,6
Razem	972,4	1,016,7	949,9

ab – budżet po zmianach - czerwiec 2016r.
Źródło: Fitch na podstawie budżetów Miasta

środków UE. Częstochowa ma już gotową dokumentację techniczną dla nowych inwestycji, co sprawia, że jest dobrze przygotowana do aplikacji o środki UE, w momencie rozpoczęcia procedur składania wniosków o fundusze unijne.

Pomimo, że zakres realizowanych inwestycji w bieżącej perspektywie UE i potrzeby pożyczkowe Częstochowy na ich finansowanie będą zależeć od wartości dotacji UE dostępnych dla Miasta, Fitch spodziewa się, że Częstochowa, podobnie jak w latach ubiegłych, sfinansuje większość wydatków majątkowych z nadwyżki bieżącej oraz bezzwrotnych dotacji na inwestycje dostępnych dla JST w Polsce. To ograniczy zapotrzebowanie Miasta na finansowanie długiem.

Inwestycje miejskie dotyczą głównie infrastruktury drogowej (103 mln zł lub 62% wydatków majątkowych w 2015r.); pozostałe obszary inwestycji to: modernizacja transportu publicznego, infrastruktura IT, budownictwo komunalne, oraz obiekty sportowe, kultury i opieki zdrowotnej (budowa nowych, jak i modernizacja już istniejących obiektów). Podczas bieżącej perspektywy finansowej UE, która efektywnie zakończy się w roku 2022, Miasto zamierza skoncentrować wydatki majątkowe w podobnych obszarach.

Władze lokalne

Prezydent Miasta Pan Krzysztof Matyjaszczyk (SLD) został wybrany na drugą kadencję w wyborach samorządowych w listopadzie 2014r. W 28-osobowej Radzie Miasta SLD posiada 9 miejsc, zatem Prezydent musi szukać poparcia wśród innych ugrupowań.

Racjonalizacja wydatków wdrażana z powodzeniem

Podobnie do wielu JST w Polsce, budżet Częstochowy jest pod silną presją wzrostu wydatków operacyjnych. Spowodowane jest to przede wszystkim przekazywanymi przez rząd zadaniami, często bez odpowiednich środków finansowych; sztywną strukturą wydatków, w szczególności w najbardziej kosztownych obszarach działalności Miasta, takich jak oświata i pomoc społeczna. Presja na budżet Miasta związana jest również z koniecznością utrzymania nowo wybudowanej infrastruktury. W celu przeciwdziałania tej presji Władze Częstochowy koncentrują się na racjonalizacji wydatków i kontroli kosztów poprzez organizowanie zbiorowych przetargów na zakup mediów czy restrukturyzację sektora oświaty. Od 2011r. Władze Miasta utrzymują tempo wzrostu wydatków operacyjnych poniżej wzrostu dochodów operacyjnych, co Fitch ocenia pozytywnie.

Fitch zakłada, że w średnim okresie wydatki operacyjne będą rosły podobnie lub wolniej niż dochody. W razie potrzeby Częstochowa może ograniczyć niektóre wydatki, na przykład te o jednorazowym charakterze takie jak na promocję Miasta albo prace remontowe. W przypadku trudnej sytuacji finansowej, Miasto może opóźnić realizację mniejszych projektów inwestycyjnych, szczególnie tych bez dofinansowania z budżetu UE.

Fitch pozytywnie ocenia politykę władz Częstochowy w zakresie zarządzania długiem. Większość zadłużenia stanowią niskooprocentowane kredyty zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, z długim i równomiernie rozłożonym okresem spłaty, co ogranicza presję na budżet.

Priorytetem są korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości

Władze Miasta koncentrują się na tworzeniu dobrych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwaniu nowych inwestorów oraz na poprawie lokalnej infrastruktury, w szczególności dróg. Ponadto Władze Miasta podjęły działania na rozszerzanie specjalnej strefy ekonomicznej, przygotowanie gruntów pod inwestycje komercyjne i mieszkaniowe, opracowanie lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przygotowanie infrastruktury pod inwestycje. Powyższe wysiłki Władz Miasta mogą skutkować wyższymi dochodami podatkowymi dla budżetu Miasta w średnim okresie.

Załącznik A

Miasto Częstochowa

(mln zł)	2011	2012	2013	2014	2015
Podatki	347,7	360,7	368,5	381,5	397,0
Transfery otrzymane (dotacje i subwencje)	386,4	408,0	422,7	438,1	431,4
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	69,6	54,5	105,3	152,0	187,8
Dochody operacyjne	803,7	823,2	896,5	971,6	1.016,2
Wydatki operacyjne	-740,7	-757,3	-827,9	-893,5	-930,2
Nadwyżka operacyjna	63,0	65,9	68,6	78,1	86,0
Dochody finansowe	0,7	0,8	1,0	1,6	1,1
Odsetki zapłacone	-14,6	-18,5	-13,4	-11,8	-10,3
Nadwyżka bieżąca	49,1	48,2	56,2	67,9	76,8
Dochody majątkowe	116,3	87,0	77,3	81,5	91,8
Wydatki majątkowe	-205,9	-163,0	-129,2	-163,0	-166,8
Bilans majątkowy	-89,6	-76,0	-51,9	-81,5	-75,0
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-40,5	-27,8	4,3	-13,6	1,8
Nowe zadłużenie	65,0	60,0	37,0	26,9	39,4
Splata zadłużenia	-36,7	-33,8	-20,2	-22,1	-28,4
Zmiana zadłużenia netto	28,3	26,2	16,8	4,8	11,0
Wynik budżetu ogółem	-12,2	-1,6	21,1	-8,8	12,8
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	385,7	420,6	436,6	441,4	452,4
Zadłużenie bezpośrednie	385,7	420,6	436,6	441,4	452,4
+ Inne zobowiązania dłużne	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Zadłużenie ogółem	395,6	420,6	436,6	441,4	452,4
- Wolne środki	36,8	20,2	17,9	37,3	25,0
Zadłużenie ogółem netto	358,8	400,4	418,7	404,1	427,4
+ Udzielone poręczenia	33,2	32,5	52,6	56,3	57,8
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	31,5	37,0	32,6	43,2	52,8
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	423,5	469,9	503,9	503,6	538,0
Memo					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Załącznik B

Miasto Częstochowa

	2011	2012	2013	2014	2015
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	7,84	8,01	7,65	8,04	8,46
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące ^a (%)	6,10	5,85	6,26	6,98	7,55
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem ^b (%)	-4,40	-3,05	0,44	-1,29	0,16
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	-1,33	-0,18	2,16	-0,83	1,15
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	2,43	8,90	8,38	4,59
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	2,24	9,32	7,92	4,11
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	-1,83	16,60	20,82	13,11
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	9,05	3,80	1,10	2,49
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	1,82	2,25	1,49	1,21	1,01
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (wielokrotność)	4,3	3,6	5,1	6,6	8,3
Obsługa zadłużenia bezpośredniego ^b /dochody bieżące (%)	6,38	6,35	3,74	3,48	3,80
Obsługa zadłużenia bezpośredniego ^b /nadwyżka operacyjna (%)	81,43	79,36	48,98	43,41	45,00
Zadłużenie bezpośrednie/ Dochody bieżące (%)	47,95	51,04	48,65	45,36	44,47
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące (%)	49,18	51,04	48,65	45,36	44,47
Zadłużenie bezpośrednie/ Nadwyżka bieżąca (lata)	7,9	8,7	7,8	6,5	5,9
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	52,65	57,03	56,14	51,75	52,89
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	8,1	8,7	7,8	6,5	5,9
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	-	-	-	-	-
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (zł)	1.634	1.797	1.850	1.903	1.958
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	106,69	100,35	100,17	105,38	105,43
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	43,26	43,82	41,10	39,27	39,07
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	39,69	39,62	40,14	38,98	35,82
Otrzymałe transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	48,08	49,56	47,15	45,09	42,45
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem ^c (%)	87,29	90,36	91,97	92,12	91,62
Dochody ogółem ^c na mieszkańca (zł)	3.901	3.893	4.130	4.546	4.801
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	107,61	100,37	101,87	104,09	102,69
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	53,03	52,41	46,39	43,09	42,31
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	10,14	11,95	11,95	12,77	12,81
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	85,58	61,00	56,57	73,29	89,05
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem ^d (%)	20,63	16,76	13,04	14,95	14,69
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem ^d na mieszkańca (zł)	4.228	4.156	4.198	4.700	4.916
Finansowanie wydatków majątkowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	23,85	29,57	43,50	41,66	46,04
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	56,48	53,37	59,83	50,00	55,04
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	13,74	16,07	13,00	2,94	6,59

^a wraz z dochodami finansowym^b bez nowego zadłużenia

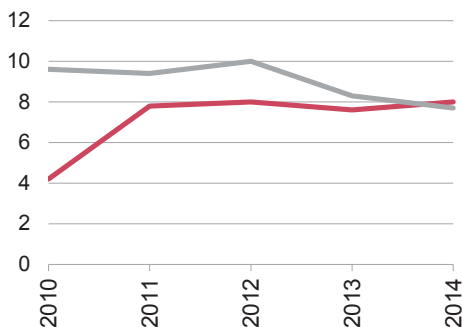
b.d. – brak danych

Źródło: Fitch na podstawie budżetów Miasta

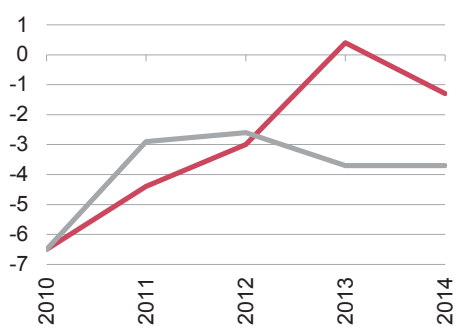
Załącznik C
Miasto Częstochowa

Grupa porównawcza

Nadwyżka operacyjna
% dochodów operacyjnych

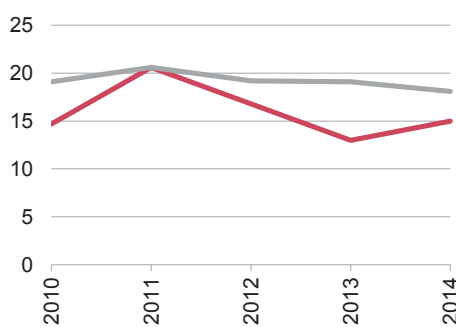
Nadwyżka (Deficyt)
% dochodów ogółem

Podatki
% dochodów operacyjnych

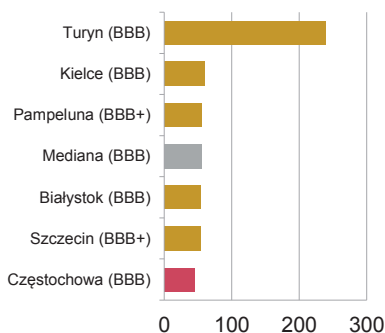
Wydatki majątkowe
% wydatków ogółem

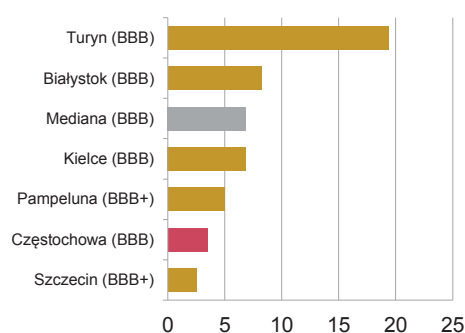
— Miasto Częstochowa

— Mediana dla grupy posiadającej rating na poziomie BBB

Zadłużenie
do dochodów bieżących (%) 2014

Obsługa długu
do dochodów bieżących (%) 2014

Tłumaczenie z oryginału opublikowanego dnia 18 listopada 2016r. w języku angielskim.
Wersja angielska jest wiążąca.

Powyższe ratingi zostały nadane na zlecenie emitenta, i w związku z tym Fitch otrzymał wynagrodzenie za ich nadanie.

WSZYSTKIE RATINGI FITCH PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM ORAZ WYŁĄCZENIOM ODPOWIEDZIALNOŚCI. PROSIMY O ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI OGRANICZENIAMI I WYŁĄCZENIAMI ODPOWIEDZIALNOŚCI NA STRONIE FITCH: [HTTPS://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS](https://fitchratings.com/understandingcreditratings). PONADTO, NA STRONIE AGENCJI „WWW.FITCHRATINGS.COM” ZNAJDUJĄ SIĘ PUBLICZNIE DOSTĘPNE DEFINICJE RATINGÓW ORAZ ZASADY ICH STOSOWANIA. OPUBLIKOWANE TAM RATINGI, KRYTERIA ORAZ METODYKI SĄ W KAŻDEJ CHWILI DOSTĘPNE. NA STRONIE AGENCJI W SEKCJI „CODE OF CONDUCT” ZNAJDUJĄ SIĘ DOKUMENTY: CODE OF CONDUCT, CONFIDENTIALITY, CONFLICTS OF INTEREST, AFFILIATE FIREWALL, COMPLIANCE, A TAKŻE INNE ODPOWIEDNIE DOKUMENTY DOTYCZĄCE POLITYKI I PROCEDUR STOSOWANYCH PRZEZ FITCH. FITCH MOŻE RÓWNIEŻ ZREALIZOWAĆ INNĄ, DOZWOLONĄ POD OBECNYMI REGULACJAMI, USŁUGĘ TEMU OCENIANEMU EMITENTOWI LUB POWIĄZANYM Z NIM PODMIOTOM TRZECIM. DALsze INFORMACJE DOTYCZĄCE TEJ USŁUGI RATINGOWEJ, DLA KTÓREJ ANALITYK WIODĄCY JEST UMIEJSCOWIONY W PODMIOCIE ZAREJESTROWANYM W UE, MOŻNA ZNALEZĆ NA STRONIE EMITENTA NA STRONIE INTERNETOWEJ FITCH.

Copyright © 2016 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego podmioty zależne. 33 Whitehall Street, NY, NY 10004.

Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone.

W procesie nadawania i utrzymywania ratingów, jak również tworzeniu innych raportów (łącznie z informacjami o prognozach), Fitch bazuje na faktycznych informacjach otrzymanych od emitentów i underwriterów i innych źródeł, które według Fitch są wiarygodne. Fitch przeprowadza rozsądne badanie faktycznych informacji, na których bazuje, zgodnie ze swoją metodyką oraz otrzymuje rozsądne potwierdzenie tych informacji w niezależnych źródłach, w miarę dostępności tych źródeł dla danego papieru wartościowego lub w danej jurysdykcji. Sposób weryfikacji faktów przez Fitch i zakres otrzymanej weryfikacji od stron trzecich będzie się różnić w zależności od charakteru danego papieru wartościowego i jego emitenta, wymogów i zwyczajów w jurysdykcji, w ramach której oceniany papier jest oferowany sprzedawany i/lub jest zlokalizowany emitent, dostępności i charakteru odpowiednich informacji publicznych, dostępu do Zarządu emitenta i jego doradców, dostępności do istniejących wcześniej informacji stron trzecich takich jak: raporty audytorów, zatwierdzone listy z procedurami, oceny, raporty aktuarialne, raporty inżynierskie, opinie prawne oraz innych raportów sporządzonych przez strony trzecie, dostępności niezależnych i kompetentnych źródeł weryfikujących w związku z konkretnym papierem wartościowym lub w danej jurysdykcji z której pochodzi emitent oraz szeregu innych czynników. Podmioty/osoby wykorzystujące ratingi Fitch powinni zrozumieć, że ani dokładniejsza weryfikacja faktów, ani jakakolwiek weryfikacja przez strony trzecie nie gwarantuje, że wszystkie informacje, na których bazuje Fitch w procesie nadania ratingu będą dokładne i kompletne. Ostatecznie, to emitent i jego doradcy są odpowiedzialni za dokładność informacji, które przekazują Fitch oraz rynkowi w dokumentach oferujących i innych raportach. W procesie nadawania ratingów Fitch musi polegać na pracy ekspertów, takich jak: niezależni audytorzy, jeśli chodzi o sprawozdania finansowe oraz prawnicy w zakresie kwestii prawnych i podatkowych. Ponadto, ratingi oraz prognozy dotyczące informacji finansowych oraz innych informacji z natury rzeczy dotyczą zdarzeń przyszłości i bazują na założeniach i oczekiwaniach dotyczących zdarzeń w przyszłości, które z natury rzeczy nie mogą zostać zweryfikowane jako fakty. W efekcie, pomimo jakiegokolwiek weryfikacji teraźniejszych faktów, na rating mogą wpływać przyszłe zdarzenia czy warunki, które nie zostały wzięte pod uwagę w momencie nadania lub potwierdzenia ratingu.

Informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji, a Fitch nie gwarantuje, że raport lub jakkolwiek jego zawartość spełni jakiegokolwiek oczekiwania odbiorcy raportu. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Ta opinia jest oparta na kryteriach i metodykach, które Fitch ciągle ocenia i aktualizuje. Z tego względu, ratingi są pracą zbiorową w ramach Fitch i żadna osoba ani grupa osób nie jest samodzielnie za nie odpowiedzialna. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe chyba, że ryzyka takie zostały dokładnie przedstawione. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakichkolwiek papierów wartościowych. Wszystkie raporty Fitch są pracą zbiorową. Konkretne osoby wskazane w tych raportach brały udział w opracowywaniu opinii w nich zawartych, ale nie są jedynymi za nie odpowiedzialnymi. Osoby te zostały wskazane jedynie jako osoby do kontaktu. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakichkolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartość tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii (United Kingdom) lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie. Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej.

Informacja dotycząca tylko Australii, Nowej Zelandii, Tajwanu, Korei Południowej: Fitch Australia Pty Ltd posiada licencję na świadczenie usług finansowych w Australii (Australian Financial Services Licence no. 337123), upoważniająca do przyznawania ratingów kredytowych tylko klientom hurtowym (wholesale clients). Informacje o ratingach kredytowych publikowane przez Fitch nie są przeznaczone do wykorzystywania przez osoby, które są klientami detalicznymi w rozumieniu ustawy Corporations Act 2001